

Tipologia lingüística

Codi: 100272

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500243 Estudis Clàssics	OT	3	0
2500243 Estudis Clàssics	OT	4	0
2500245 Estudis Anglesos	OT	3	0
2500245 Estudis Anglesos	OT	4	0
2500247 Llengua i literatura catalanes	OT	3	0
2500247 Llengua i literatura catalanes	OT	4	0
2500248 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	3	0
2500248 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	4	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	3	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	4	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Joaquim Llisterra Boix

Correu electrònic: Joaquim.Llisterra@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Ana Bartra Kaufmann

Prerequisits

Cal poder llegir treballs en anglès sobre temes relacionats amb els continguts de l'assignatura.

Objectius

En l'assignatura es plantegen, principalment, dos objectius: (1) oferir una visió general de la tipologia lingüística que incorpori l'anàlisi de fenòmens de naturalesa fonètica, fonològica, morfològica, sintàctica, semàntica, lèxica i pragmàtica; i (2) presentar els mètodes de treball i les eines pròpies de la tipologia lingüística.

Competències

Estudis Clàssics

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis Anglesos

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Llengua i literatura catalanes

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Llengua i Literatura Espanyoles

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis de Català i Espanyol

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis d'Anglès i Català

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.

- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis d'Anglès i Francès

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar diversos tipus de dades lingüístiques.
2. Establir generalitzacions tipològiques
3. Establir generalitzacions tipològiques.
4. Fer servir i interpretar textos de caràcter interdisciplinari sobre les connexions entre la lingüística i altres disciplines
5. Fer servir i interpretar textos de caràcter interdisciplinari sobre les connexions entre la lingüística i altres disciplines.
6. Identificar opcions teòriques diferents o maneres de tractar els mateixos problemes des de marcs teòrics alternatius
7. Identificar opcions teòriques diferents o maneres de tractar els mateixos problemes des de marcs teòrics alternatius.
8. Resoldre problemes d'anàlisi gramatical.
9. Resoldre problemes de manera autònoma

10. Resoldre problemes de manera autònoma.
11. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina
12. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.
13. Utilitzar els mètodes bàsics de recopilació i tractament de dades lingüístiques.

Continguts

1. Les llengües del món

Nombre i distribució de les llengües del món. Famílies lingüístiques. Criteris de classificació de les llengües: genètics, geogràfics, sociolingüístics i tipològics. Tipologia del sistema d'escriptura.

2. Tipologia fonètica

L'Alfabet Fonètic Internacional. Elements segmentals: sons vocàlics i sons consonàntics a la llengües del món. Elements suprasegmentals: ús de la freqüència fonamental; manifestació fonètica de l'accent; tipologies rítmiques.

3. Tipologia fonològica

Eines per a l'estudi de la tipologia fonològica. Estructura segmental: inventaris de segments, sistemes vocàlics i sistemes consonàntics. Estructura prosòdica: contrastos de durada, contrastos tonals i contrastos accentuals. L'estructura sil·làbica.

4. Tipologia morfològica

Les llengües flexives. Sistemes d'afixació. Categories morfològiques nominals: gènere, classificadors. El cas i les marques funcionals. El paràmetre de la composició. Temps i aspecte.

5. Tipologia sintàctica

El SN: categories, ordre, valors semàntics i discursius. Adposicions. Estructura del SV: ergativitat i acusativitat; aplicatius; organització dels arguments verbals; veu. Llengües SVO, SOV, VOS.

6. Tipologia lèxica, semàntica i pragmàtica

Estructura lèxica. Adverbis. Sistemes de pronoms personals. Quantificadors. Negació. Modalitat i actes de parla. Sistemes de possessió. Ordres discursivament marcats. Termes de parentiu i altres categoritzacions.

Metodologia

En la metodologia docent emprada es combinen les sessions dedicades a l'exposició del programa amb sessions centrades en la discussió de les lectures, la realització d'exercicis i l'ús de recursos desenvolupats per a l'estudi de la tipologia.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Discussió de les lectures i dels exercicis proposats	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Exposició dels continguts de l'assignatura	35	1,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13

Tipus: Supervisades

Realització d'exercicis	15	0,6	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 13
Utilització d'eines i recursos propis de la disciplina	15	0,6	1, 2, 3, 13
Tipus: Autònomes			
Estudi dels continguts de la matèria	35	1,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Lectures i consulta de materials complementaris	22	0,88	4, 5, 6, 7, 11, 12

Avaluació

La qualificació final de l'assignatura s'obté a partir de quatre evidències d'aprenentatge:

- (1) Prova escrita presencial sobre els continguts dels temes 1, 2, 3, 4, 5 i 6: 40% de la qualificació final.
- (2) Prova escrita presencial sobre les lectures proposades pels professors: 30% de la qualificació final.
- (3) Exercicis sobre els temes 2 i 3 (prova no presencial): 15% de la qualificació final.
- (4) Exercicis sobre els temes 4, 5 i 6 (prova no presencial): 15% de la qualificació final.

La qualificació per considerar superada l'assignatura és de 5 (/10). Les evidències no lliurades tenen una qualificació de 0 (zero). Es consideren 'No avaluable' els estudiants que hagin lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes inferior al 66,6% de la qualificació total de l'assignatura.

En el moment de realitzar cada activitat d'avaluació s'informarà l'alumnat sobre el procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Per a poder realitzar la recuperació cal haver obtingut una qualificació entre 3,5 i 4,9 (/10) i haver lliurat un conjunt d'evidències el pes de les quals equivalgui a un mínim del 66,6% de la qualificació total de l'assignatura.

La recuperació consistirà en una prova escrita presencial sobre el contingut dels temes 1,2,3,4,5 i 6 del programa de l'assignatura i sobre les lectures proposades; queden exclosos de la recuperació els exercicis sobre els temes 2, 3, 4 i 5 (30% de la qualificació). La qualificació màxima obtinguda en aquesta prova serà un 5 (/10).

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 (zero) aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0 (zero).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis sobre els temes 2 i 3	15 %	5	0,2	1, 2, 3, 8, 9, 10, 13
Exercicis sobre els temes 3, 4, 5 i 6	15 %	5	0,2	1, 2, 3, 8, 9, 10, 13
Prova escrita sobre els continguts de les lectures proposades	30 %	1,5	0,06	2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12

Prova escrita sobre els continguts dels temes 1, 2, 3, 4, 5 i 6	40 %	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
---	---------	-----	------	---

Bibliografia

Aikhenvald, A. Y. i Dixon, R. M. W. (2017). *The Cambridge handbook of linguistic typology*. <https://doi.org/10.1017/9781316135716>

Croft, W. (2003). *Typology and universals* (2a ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

Dryer, M. S. i Haspelmath, M. (Ed.). (2013). *The world atlas of language structures online*. Leipzig: Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology. Consultat a <https://wals.info/>

Moravcsik, E. A. (2013). *Introduction language typology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Song, J. J. (Ed.). (2010). *The Oxford handbook of linguistic typology*. Oxford: Oxford University Press.

Song, J. J. (2018). *Linguistic typology*. Oxford: Oxford University Press.

Velupillai, V. (2012). *An Introduction to linguistic typology*. Amsterdam: John Benjamins.

Durant el curs es proporcionaran bibliografies més detallades per a cada tema.